

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
3195-20

meddelad i Stockholm den 10 maj 2021

KLAGANDE

AA

Ombud: BB och CC
Skeppsbron Skatt
Skeppsbron 20
111 30 Stockholm

MOTPART

Skatteverket
171 94 Solna

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Skatterättsnämndens beslut den 18 maj 2020 i ärende dnr 89-19/D

SAKEN

Förhandsbesked om inkomstskatt

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen förklarar, med ändring av Skatterättsnämndens förhandsbesked, att serviceavgiften är en avdragsgill kostnad i inkomstslaget kapital.

Dok.Id 239765

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00
E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se
www.hogstaforvaltningsdomstolen.se

Telefax

Expeditionstid
måndag–fredag
09:00–12:00
13:00–16:00

BAKGRUND

1. Den som har kapitalinkomster, t.ex. ränteinkomster, får vid beskattningen som huvudregel dra av de utgifter som han eller hon har för att förvärva och bibehålla inkomsterna. Enligt en särskild regel får dock s.k. förvaltningsutgifter inte dras av i inkomstslaget kapital.
2. AA överväger att låna ut ett visst belopp via Lendify AB. Bolagets verksamhet går ut på att sammanföra kreditgivare som önskar att låna ut medel med kredittagare som önskar att låna. Kreditgivaren betalar ersättning till bolaget i form av en månatlig serviceavgift. AA ansökte om förhandsbesked för att få veta om avgiften är avdragsgill i inkomstslaget kapital. Av ansökan framgår följande.
3. Bolaget driver en digital plattform genom vilken kreditgivare och kredittagare sammanförs med varandra. Bolaget sköter hela processen när ett lån förmedlas. Detta inkluderar granskning av låneansökningar, upprättande av avtal mellan kreditgivare och kredittagare samt utbetalning av lån. Därefter sköter bolaget administrationen av kredittagarnas inbetalningar av amortering och ränta. Vid behov vidtar bolaget även indrivningsåtgärder.
4. En kreditgivare som vill låna ut medel via Lendify ingår ett investeringsavtal med bolaget och för över det belopp som ska lånas ut till bolagets klientmedelskonto. Beloppet fördelas sedan på lån till ett flertal olika kredittagare. När lånesystemet har matchat ihop kreditgivare och kredittagare upprättas ett skuldebrev mellan dem och bolaget ser till att lånebeloppet betalas ut till kredittagaren.
5. Serviceavgiften som kreditgivaren betalar uppgår till en viss procent av vid var tid utestående balans på de lån som har lämnats. Serviceavgiften dras av från den ränta som kredittagaren betalar till bolaget, varefter resterande räntebelopp betalas till kreditgivaren. Om en kredittagare inte betalar tas ingen serviceavgift ut.

DOM

Mål nr
3195-20

6. Den serviceavgift som Lendify kommer att ta ut av AA om hon väljer att låna ut medel via bolaget kan beräknas att uppgå till 40 procent av de räntor som kredittagarna kommer att betala.
7. Skatterättsnämnden besvarade AAs fråga på följande sätt. Serviceavgiften är en utgift för att förvärva och bibehålla inkomster och är alltså avdragsgill om den inte träffas av avdragsförbudet för förvaltningsutgifter. Bolaget tillhandahåller en tjänst med fler beståndsdelar än vad som kan kopplas till räntebetalningen. Serviceavgiften är jämförbar med en sådan utgift som i praxis har bedömts utgöra en förvaltningsutgift snarare än en transaktionskostnad som står i relation till och är helt nödvändig för att uppbära en enskild inkomst. Serviceavgiften är därmed en förvaltningsutgift och därför inte avdragsgill.

YRKANDEN M.M.

8. AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska ändra Skatterättsnämndens förhandsbesked och förklara att serviceavgiften är avdragsgill.
9. *Skatteverket* anser att förhandsbeskedet ska fastställas.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

10. Frågan i målet är om en viss avgift som en kreditgivare betalar till en kreditförmedlare omfattas av avdragsförbudet för förvaltningsutgifter i inkomstslaget kapital.

Rättslig reglering m.m.

11. I 42 kap. inkomstskattelagen (1999:1229) regleras vad som ska tas upp och dras av i inkomstslaget kapital. Av 1 § andra stycket framgår att utgifter för att förvärva och bibehålla inkomster som huvudregel ska dras av som kostnad. Enligt 6 § får dock förvaltningsutgifter inte dras av.

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

12. Liksom Skatterättsnämnden finner Högsta förvaltningsdomstolen att serviceavgiften är en utgift för att förvärva inkomster. Frågan blir då om den ska anses vara en förvaltningsutgift och därför ändå inte får dras av.
13. Avdragsrätten för förvaltningsutgifter begränsades redan i mitten av 1980-talet och 2016 togs den bort helt. Varken i lag eller i förarbeten finns någon definition av vad som avses med förvaltningsutgift. När avdragsrätten slopades uttalades dock att detta innebar att investeringskostnaderna skulle öka för privatpersoner som köper förvaltningstjänster (prop. 2015/16:1 s. 249).
14. Exempel på utgifter som i rättspraxis har ansetts vara förvaltningsutgifter är arvoden till en banks notariatavdelning, depåavgifter, aviseringsavgifter för lån och bankfacksavgifter (se a. prop. s. 247).
15. Den produkt som bolaget tillhandahåller, och som huvudsakligen består i att i en verksamhet som riktar sig till allmänheten via en digital plattform förmedla lån mellan privatpersoner, är en relativt ny företeelse. Någon direkt motsvarighet till den serviceavgift som bolaget tar ut har inte bedömts i tidigare praxis om förvaltningsutgifter och denna praxis ger inte någon omedelbar vägledning för att avgöra om avgiften träffas av avdragsförbudet för sådana utgifter.

16. Det kan konstateras att serviceavgiften inte tas ut på kreditgivarens totala investeringsåtagande utan bara på de utestående lån som har lämnats genom förmedlings-systemet. Betalningen av avgiften är vidare villkorad av att kredittagarna fullgör sina skyldigheter att betala ränta enligt de låneavtal som har ingåtts. Serviceavgiften är alltså direkt kopplad till den ränteinkomst som kreditgivaren får. Avgiften är därmed av ett annat slag än de utgifter som har bedömts som förvaltningsutgifter i praxis, där någon sådan direkt koppling till en bestämd inkomst inte har funnits.
17. Vid bedömningen bör hänsyn vidare tas också till avgiftens storlek ställd i relation till de ränteinkomster som kreditgivaren får. Enligt lämnade förutsättningar beräknas avgiften i AAs fall att uppgå till 40 procent av ränteinkomsterna.
18. Serviceavgiften bestäms således på ett annat sätt och är, sedd i relation till ränteinkomsterna, väsentligt högre än de avgifter som har prövats i praxis och som avdragsförbudet för förvaltningsutgifter tar sikte på (se prop. 1984/85:180 s. 71 och prop. 2015/16:1 s. 248). Enligt Högsta förvaltningsdomstolens mening framstår serviceavgiften som en provision för låneförmedling snarare än som ersättning för en förvaltningstjänst (jfr RÅ 1987 ref. 108). För denna bedömning talar också att avgiften betalas löpande, i takt med inkommande räntebetalningar.
19. Högsta förvaltningsdomstolen anser därmed att serviceavgiften inte är en förvaltningsutgift. Det förhållandet att avgiften täcker vissa kringtjänster, såsom upp-rättande av avtal, hantering av betalningar och vid behov indrivningsåtgärder, ändrar inte den bedömningen.

DOM

Mål nr
3195-20

20. Högsta förvaltningsdomstolen finner således att serviceavgiften är en avdragsgill kostnad i inkomstslaget kapital. Förhandsbeskedet ska ändras i enlighet med detta.

I avgörandet har deltagit justitieråden Henrik Jermsten, Kristina Ståhl, Anita Saldén Enérus, Ulrik von Essen och Mats Anderson.

Föredragande har varit justitiesekreteraren Tobias Andersson.